

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний автомобільно-дорожній університет**

Міжнародний науково-методичний семінар

**НОВІТНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ
У ВИКЛАДАННІ МОВ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ**

(матеріали семінару)

20 лютого 2020 року

Харків – 2020

УДК 81`36: 811.161.1+811.161.2.

Міжнародний науково-методичний семінар «Новітні педагогічні технології у викладанні мов іноземним студентам»: матеріали семінару, м. Харків, 20 лютого 2020 року. – Харків: ХНАДУ, 2020. – 161 с.

У збірнику презентовано теоретичні та практичні дослідження вітчизняних і закордонних учених філологів у галузі викладання російської та української мов як іноземних.

Відповідальний за випуск:
кандидат педагогічних наук,
доцент Безкоровайна Л.С.

Манаєва Г.С.,

Новікова І.Г.

Запорізький державний медичний університет

м. Запоріжжя, Україна

e-mail: spig.zsmu@gmail.com

РОЛЬ І МІСЦЕ АУДІЮВАННЯ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

У процесі навчання іноземних студентів української мови важливі всі види мовленнєвої діяльності: читання, письмо, говоріння та аудіювання. Під час навчання української мови як іноземної необхідно забезпечувати комплексний розвиток цих чотирьох основних вмінь при провідній ролі того вміння, яке стає головною метою на даному етапі навчання.

Навчання розумінню усного мовлення на слух вважається дуже важливим аспектом під час розвитку мовних навичок, тому навчання української мови як іноземної неможна зневажати розвитком уміння аудіювати, яке є активним видом мовленнєвої діяльності.

Уміння аудіювати не утворюється спонтанно й паралельно говорінню. Навчання аудіюванню необхідно проводити систематично.

Аудіювання тісно зв'язане з іншими видами мовної діяльності, передусім з говорінням. Говорінню неможливо навчитися без аудіювання та навпаки, оскільки вони являють собою дві сторони одного явища - усної комунікації. Звичайно, аудіювання має багато спільного з говорінням, але навчати аудіюванню неможливо тільки під час говоріння. У процесі навчання мові аудіювання вважається самостійним і специфічним видом мовленнєвої діяльності та в той же час активним засобом мислення, за допомогою якого сприймається, дізнається та розуміється ряд нових мовних повідомлень, утворюється їхнє творче комбінування в новій ситуації. Аудіювання як уміння повинно спиратися на певні навички підсвідомого сприйняття та розрізнення

звукової сторони мови. В аудіюванні все залежить від того, як були зв'язані граматичні й лексичні навички з навичками підсвідомого сприйняття даної інформації. Уміння аудіювати позначає здібність володіння всіма навичками з метою розуміння на слух нових повідомлень в нових ситуаціях. Навчити іноземних студентів аудіювати є однією з важливих задач викладачів підготовчих факультетів та центрів підготовки іноземних громадян.

Так у Центрі підготовки іноземних громадян Запорізького державного медичного університету на заняттях з мови іноземні студенти навчаються аудіюванню, що допомагає їм оволодіти спеціальною лексикою і розуміти тексти біологічної й хімічної спрямованості та виконувати завдання з навчально-професійного спілкування. Засвоєння цього матеріалу необхідно студентам для подальшого активного використання під час навчання на основних факультетах університету. Велику роль у навчанні аудіюванню відіграють спеціально підібрані вправи, які налаштовують студентів на сприйняття тексту, знімають лексичні, граматичні та психологічні труднощі, активізують фонові знання. Ці вправи виконуються до прослуховування лекції чи тексту. Під час прослуховування текстів передбачається виконання певних завдань: поділити аудіотекст на смислові частини, знайти в них головну й надлишкову інформацію, скласти номінативний або питальний план.

Після аудіювання виконуються тести, за допомогою яких перевіряється розуміння прослуханої інформації та дається завдання підготувати переказ аудіо тексту.

При аудіюванні текстів за спеціальністю слід дотримуватися наступних рекомендацій:

- темп читання повинен бути природнім;
- мова - автентична;
- інформація тексту не може бути перевантаженою.

Література:

1. Вакулич Л.А., Матвеева Н.Г., Меренкова Л.А. Обучение аудированию. Минск, 2011.

2. Дзайкос Э.Н., Жеребцова Ж.И. Слушаем и конспектируем: учебное пособие по русскому языку для иностранных студентов. Часть 2. Медицинский профиль. Тамбов: Издательский дом ТГУ им. Г.Р. Державина, 2016.
3. Кострубiна О.В. Аудіотекст та етапи роботи з ним у процесі розвитку адитивних умінь і навичок студентів / О.В. Кострубiна // Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти: збірник наукових праць. Вип. II. - Харків, ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2007. - С.170-175.
4. Князева Л.І. Аудіювання при вивченні іноземних мов / Л.І. Князева // Педагогічний вісник. - 1998. - № 3. - С. 44-45.
5. Новак Г.В. Аудіювання як засіб навчання іншомовного спілкування [Текст] / Т.В. Новак // Гуманітарні науки і сучасність. - К., 2003. - С. 211-216.

Зміст

<i>Андреева О.Ю. (ЗГМУ, г. Запоріжжя, Україна)</i> Использование мультимедийных технологий в языковой подготовке студентов.....	3
<i>Артёмова О.І., Ушакова Н.В. (ХНАДУ, м.Харків, Україна)</i> Використання ігрових завдань на уроках української (російської) мов як іноземних як спосіб активізації навчального процесу.....	8
<i>Архипенко Л.М. (ХНЕУ, м. Харків, Україна)</i> Особливості засвоєння синтаксичних конструкцій при вивченні української мови як іноземної.....	11
<i>Безкоровайна Л.С. (ХНАДУ, м. Харків, Україна), Штиленко О.Л. (ХНТУСГ, м. Харків, Україна)</i> Про деякі особливості взаємодії викладача та іноземних студентів під час оволодіння останніми комунікативними навичками початкового рівня.....	15
<i>Богиня Л.В. (УМСА, м. Полтава, Україна)</i> Використання сучасних технологій на заняттях з країнознавства як засіб підвищення мотивації іноземних студентів до навчання.....	19
<i>Бондар Ю.О. (ЗДМУ, м. Запоріжжя, Україна)</i> Роль інтернет-технологій у навчанні іноземній мові.....	24
<i>Валіт О.С. (ХНУ імені В.Н. Каразіна, м. Харків, Україна)</i> «Український фольклор для іноземних студентів» (з досвіду створення навчальних посібників на підготовчому відділенні).....	28
<i>Волков С.А. (ВИЯТ УК, г. Тунис, Тунис)</i> Об идеации в практике проведения спецсеминаров онлайн.....	34
<i>Гайдей К.І. (KhNAHU, Kharkiv, Ukraine)</i> Infographics and schemes in foreign language classes.....	39
<i>Гайдук Л.П., Кужелева Л.М. (ЗДМУ, м. Запоріжжя, Україна)</i> Читання як вид мовленнєвої діяльності під час вивчення української мови як іноземної.....	42
<i>Гнатенко С.А. (ЗДМУ, м. Запоріжжя, Україна)</i> Анкетування студентів з питань громадянської вихованості.....	46
<i>Давидова І.В, Гроссу Н.В. (ЗДМУ, м.Запоріжжя, Україна)</i> Аспекти організації самостійної роботи іноземних громадян довузівського етапу підготовки під час викладання дисципліни "Країнознавство".....	49
<i>Гура В.О. (ХНУ імені В.Н.Каразіна, м. Харків, Україна)</i> Формування механізмів аудіювання та письма під час складання переказу іншомовного аудіотексту.....	51
<i>Гура В.О. (ХНУБА, м. Харків, Україна)</i> Психологічні основи формування мовних та мовленнєвих граматичних навичок.....	56
<i>Kalnychenko N. (V. N. Karazin KhNU, Kharkiv, Ukraine)</i> Accounting for the national methodological components in SL teaching.....	59
<i>Косенко Ю.Г. (СНАУ, м. Суми, Україна)</i> Стандартизований іспит з української мови як іноземної. Виклики і перспективи.....	63
<i>Кравченко Ю.В. (ЗДМУ, м. Запоріжжя, Україна)</i> Українська мова як іноземна: досягнення, проблеми, перспективи.....	67
<i>Кремпова Л.О. (ЗДМУ, м. Запоріжжя, Україна)</i> Переклад художнього твору як засіб вивчення української мови як іноземної.....	70
<i>Кучеренко О.Ф. (ХНУБА, м. Харків, Україна)</i> Інтегроване навчання як обов'язковий чинник якісної сучасної освіти іноземних слухачів.....	72
<i>Малихіна Ю.О. (ХНУБА, м. Харків, Україна)</i> Особливості словникової роботи на заняттях з української мови як іноземної. Лексичні одиниці української та російської мови в умовах взаємодії.....	75
<i>Малыхина Ю.А. (ХНАДУ, г. Харьков, Украина)</i> Использование мультимедийных технологий для обучения лексике на занятиях по РКИ.....	78
<i>Манаева Г.С., Новікова І.Г. (ЗДМУ, м. Запоріжжя, Україна)</i> Роль і місце аудіювання в процесі навчання української мови.....	82